

**МБНОЧ «Тоора-Хем
ОНОШ»**

**Кичээл- викторина: «Леонид
Борандаевич Чадамбаның
чогаалдарын, шүлүктөрөн билир
бис бе?»**

**Тургускан: Дээди категорияның
эгэ класс башкызы
Шожул Рита Владимировна
02.03.2018чыл.**

Леонид Борандаевич Чаламба

1918 чылдың март 18 –
те төрүттүнген.
Бистиң чаңгыс чер
чуртуувус, Тываның
чоргааралы, бичии
уруглар чогаалчызы.
Республикада ону
таныvas кижи чок.
Ооң ажылдары 13
аңғы дылдарже
очулдурутунган.

- Чогаалчывыс Л. Б. Чадамбаның
кандығ-кандығ чогаалдарын ,
шұлұқтерин билир бис?!
- Оларны тып, мөөрейлейжип көөр
бис бе, оолдар, уруглар?

Бирги мөөрөй.

a) “Шүлүүн тывар.”

- 1.”Акымның портфели.”
- 2.”Эртен.”
- 3.”Шыдыраа.”

Харызы:

● “Эртен.”

•

б)“Чугааны тывар.”

- 1.”Сүт.”
- 2.”Кажар күшкаш.”
- 3.”Март сези.”

Шын харыы:

“Март сези.”

Ийги мөөрөй.

а) “Шүлүүнүң маадырын тывар.”

- Чораан чоруум-даалық, даалық,
- Чолдуг чүвем кашпагайым:
- Чойган, пөштер уламчырыда
- Согунналдыр шурай бээр мен.

“Шүлүүнүң маадырын тывар.”

Шын харыы:

Шүлүк . «Кым-дыр мен?» «Маадыры-Динчигеш»

а). Ажыл дээргэ айым дивес.
Авазынга дузалажыр.

Шын харыы:

Шүлүк”Бичии Лена”-
“Маадыры- уруу Лена”

**Шүлүктүң адын тыпкаш, чуруун
айтыр.**

**Дээрниң кыдыры,
хөлдүң кыры
дески херген
көжеге-ле.**

Шын харыы:

- Шүлүк”Азас”

Үшкү мөөрөй

а) “Шүлүктөрниң аттарын чедир түп.”

● 1.Баштайғы	ыры
● 2.Көгө-	суурум
● 3.Чаштың	базым
● 4.Спорт-	кужум
● 5.Бичии	оолдары
● 6.Мээн	Лена
● 7.Ивижилер	шевер
● 8.Арығ-	өңүк

Шын харыы:

- 1.Баштайгы базым
- 2.Көге- күжум
- 3.Чаштың ыры
- 4.Спорт- өңүк
- 5.Бичии Лена
- 6.Мээн суурум
- 7.Ивижилер оолдары
- 8.Арығ-шевер

Дөрткү мөөрөй.” Айтырыг-харыы”

а).“Эр хей чүве” деп шүлүктө эжишкилерниң аттарын ада.

1 . Бадый, Шактар-оол

2. Алик, Юра

3. Мерген, Орлан

б).Ивижилер оолдарын кымнар дээр ийик?

- 1 . Бадый,Шактар-оол**
- 2. Игорь,Эзирлең**
- 3.Мерген, Орлан**

Шын харылары:

I. Игорь, Эзирлең

ЭР-ХЕЙЛЕР!

КЕЖЭЭПЕЙЛЕ
Р!

Ажыглаан литература

Даңзызы:

Л.Б. Чадамба: I. Бичии өңүктөримге-1987

2. Озеро света-2013

3. Тыва дыл. Өөредилгө ному - 2-3 класс - 2016; 2013

(И.Ч.Эргил-оол, Н.Ч.Дамба, Н.М.Ондар, Ш.Ч.Сат)

4. Литературлуг номчулга. Өөредилгө ному - 2-3 класс - 2016; 2013 (Л. С. Кара-оол).